

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

VBS MATER DEI TE BRASSCHAAT

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 7591

Instelling VBS Mater Dei
della Faillestraat 16 - 2930 BRASSCHAAT

Beleidsverantwoordelijke Ezra COOLS

Telefoonnummer 03 633 38 05

E-mail mariaterheide@bsmaterdei.be

Website www.mater-dei.be

Bestuur VZW OZCS Noord-Kempen
Wilgendaalstraat 5 - 2900 SCHOTEN

Scholengemeenschap Mater Dei
Bredabaan 479 - 2930 BRASSCHAAT

Centrum voor leerlingenbegeleiding Vrij CLB Voor- en Noorderkempen
De Zwaan 28 - 2930 BRASSCHAAT

Start- en einddatum doorlichting 11/12/2023 - 14/12/2023

Inspectieteam Ingrid VAN DEN HOUT
Sigyn BLONDEEL

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	8
4.1		8
5	Respecteert de school de regelgeving?	9
6	Samenvatting	10
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	10
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	11
6.2.1		11
6.2.2	De onderwijsleerpraktijk	11
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	12
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	13

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Ploegsebaan 76 - 2930 BRASSCHAAT
- della Faillestraat 16 - 2930 BRASSCHAAT.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid VOLGENS DE VERWACHTING	De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. De school herwerkte recent haar visie die afgestemd is op de input en de context van de school en op de regelgeving. Deze visie is een houvast en vindt steeds meer ingang in de schoolwerking. De school stimuleert de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de visie te realiseren. Het is nog een uitdaging om vanuit deze schoolvisie een gedragen talenbeleid, een gelijke onderwijskansen- en zorgbeleid uit te werken.
Onderwijskundig beleid BENADERT DE VERWACHTING	De school geeft het onderwijskundig beleid vorm, maar doet dat fragmentair of niet schoolbreed. De maatregelen zijn nog niet altijd doelgericht en de afspraken zijn niet steeds duidelijk voor alle teamleden. De school beschikt over een beperkt aantal systemen en structuren om de maatregelen en afspraken te realiseren en op te volgen. De moeizame en langdurige implementatie van de zorgwerking illustreert dit. De school ondersteunt de teamleden in beperkte mate. Zo biedt de huidige schoolorganisatie onvoldoende ruimte om leraren vrij te roosteren en in te zetten ter ondersteuning van het team.
Cyclische evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING	De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking, maar heeft daarbij nog beperkt aandacht voor de evaluatie van de resultaten en effecten. Zo neemt de school jaarlijks de KOALA-test af in de kleuterafdeling en de gevalideerde toetsen in de lagere afdeling, maar stuurt de onderwijsleerpraktijk slechts in beperkte mate bij op basis van deze resultaten. De evaluatie van prioriteiten is weinig systematisch en cyclisch. Actieplannen met operationele doelen en vooraf geplande evaluatiemomenten kunnen daarbij een hulp zijn.
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING	De school evalueert haar kwaliteit beperkt doelgericht op basis van kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Ze laat kansen liggen om de expertise van relevante partners te betrekken bij haar evaluaties. De school slaagt er nog weinig in om bij haar evaluaties de resultaten en effecten van de kleuterafdeling in kaart te brengen en te benutten. Ze geeft ook te weinig aandacht aan de wederkerende ondermaatse resultaten voor onder meer wiskunde en lezen in de lagere afdeling. Daardoor komt de betrouwbaarheid van de evaluaties in het gedrang.

Borgen en bijsturen De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten, maar dat
BENADERT DE zicht is onvolledig. Ze bewaart en verspreidt niet altijd wat goed is. Zo is
VERWACHTING binnenklasdifferentiatie geïmplementeerd in de meeste klassen maar is
de verhoogde zorg eerder beperkt. De school laat kansen liggen om haar
werking vanuit de evaluaties bij te stellen. De manier waarop de
schoolvisie herwerkt is, kan een hefboom zijn om andere pedagogisch-
didactische bijstellingen door te voeren om de leerlingresultaten te
verbeteren.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 Wiskunde in de lagere afdeling

Onderwijs en begeleiding op maat BENADERT DE VERWACHTING	De leraren laten kansen liggen om voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze leveren voldoende inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerlingen, maar de verfijnde beeldvorming binnen de verhoogde zorg ontbreekt. Daardoor spelen de leraren nog in beperkte mate in op de onderwijsbehoeften van elke leerling. Ze laten kansen liggen om in overleg de doelen, het onderwijsleerproces en de leerlingenevaluatie erop af te stemmen. De opvolging van de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen een werkpunt.
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De aanpak is geleidelijk, activerend, en betekenisvol. Zo bewaken de leraren de graduele opbouw van het aanbod in hun onderwijsleerpakket, voorzien ze materialen om het concreet handelen kansen te geven en laten ze de lessen waar mogelijk aansluiten bij de leefwereld van de leerlingen. Het taalontwikkende aspect is nog een groeikans. Gezamenlijke afspraken maken over rekentaal en zelfstandig opdrachten lezen kan de onderwijsleerpraktijk aan kracht doen winnen. De leraren besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden. Ze maximaliseren de tijd om te leren.
Effectieve feedback VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren geven geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de leerlingen in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze vanuit de leerervaringen van de leerlingen maar nog in mindere mate vanuit de doelen. De feedback is zowel op het product als op het proces en de zelfregulatie gericht. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.
Leerlingenevaluatie VOLGENS DE VERWACHTING	De observatie en evaluatie sporen met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant en breed. De leraren betrekken de leerlingen bij de evaluatie. Zo bieden ze vele mogelijkheden aan om leerstof te herhalen en in te oefenen voor de toetsen uit het onderwijsleerpakket. Dit maakt wellicht dat gestandaardiseerde toetsen, die onvoorbereid worden aangeboden, te laag scoren. De betrouwbaarheid van de evaluatie is daarom nog een groeikans.

4.2 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling

Onderwijs en begeleiding op maat BENADERT DE VERWACHTING	De leraren leveren voldoende inspanningen om vanuit observaties en informeel overleg zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen en de behoeften van de kleuter. Ze laten kansen liggen om voor iedere kleuter met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. De leraren bepalen de onderwijsbehoeften van de kleuter eerder op impliciete wijze vanuit hun ervaringen. Ze laten kansen liggen om de begeleiding te optimaliseren van zodra brede basiszorg niet meer volstaat. Concrete begeleidingsdoelen formuleren die specifiek, resultaatgericht, meetbaar en tijdsgebonden zijn, vormen nog een uitdaging. Zo kunnen de leraren en het zorgteam het onderwijsleerproces en de evaluatie hierop nadrukkelijker afstemmen. De opvolging van de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen een werkpunt.
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen van de kleuters via een geleidelijke, activerende en betekenisvolle aanpak. Ze stimuleren de betrokkenheid van de kleuters door het aanbod in de hoeken te variëren en door hoeken te verrijken vanuit de ontwikkelingsbehoeften van de kleuters. De meespelende begeleidingsstijl van de leraren ondersteunt in toenemende mate de taalontwikkende aanpak. Expliciet aandacht besteden aan de progressieve opbouw van zowel zelfredzaamheidstaal, themataal als instructietaal vormt nog een groeikans. Afspraken rond taalaanbod en fonemisch bewustzijn én deze gericht afstemmen op het ontwikkelingsniveau van hun kleuters kunnen de brede basiszorg nog meer versterken. De leraren besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden. Ze maximaliseren de tijd om te leren en ontwikkelen.
Effectieve feedback VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren geven geregeld motiverende feedback met het oog op de vooruitgang van de kleuters in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze vanuit de leerervaringen van de kleuters en in groeiende mate vanuit de doelen. De feedback is zowel op het product als op het proces en de zelfregulatie gericht. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.
Leerlingenevaluatie BENADERT DE VERWACHTING	De leraren integreren de observatie en evaluatie in hun onderwijsleerproces en richten zich op de harmonische vorming van de kleuters. De observatie en evaluatie sporen voorlopig te beperkt met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. De samenhang tussen de observatie en de evaluatie is in mindere mate transparant. Het is een werkpunt om objectieve en eenduidige observatie- en evaluatiecriteria, die het verwachte ontwikkelingsniveau van de kleuter duidelijk maken, voorop te stellen om te komen tot een betrouwbare en faire evaluatie.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het kwaliteitsvol ondersteunen van het geboden onderwijs.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4, §1
- De eigen kwaliteit systematisch onderzoeken en bewaken.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 6

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	●
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	◆
Borgen en bijsturen	◆

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	Wiskunde in de lagere afdeling	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling
Onderwijs en begeleiding op maat	◆	◆
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	●	●
Effectieve feedback	●	●
Leerlingenevaluatie	●	◆

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES waarbij het bestuur zich moet engageren om aan de hieronder vermelde tekorten te werken.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor wiskunde in de lagere afdeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.

- De tekorten wegwerken met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: NEGATIEF. De school dient zich te engageren om aan de tekortkomingen op het vlak van leerlingenbegeleiding te werken.
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: NEGATIEF. De school dient een engagement tot remediëring met externe begeleiding en ondersteuning aan te gaan op het vlak van het gelijke onderwijskansenbeleid.